

lættelse, der gennemføres, sker paa Sukker eller andre Artikler af lignende Betydning for Konjumenten. Om man foretrækker at lade Vættelsen komme Sukker til Gode eller Kaffe, Ris eller Manufakturvarer, lægger jeg ikke hunderlig Vægt paa. Det, som for mig er Hovedsagen og Kærnen i dette Lovforslag, er den urimelige og uretsfærdige Skat, som man foreslaar at paalægge til Gengæld. Hviske Vættelser det er hensigtsmæssigt at foretage, er en Ting, man kan disputere om til Domsmedag; detsom er det umuligt at sige noget positivt afgørende; det er kun en Skønssag, og hver enkelt maa i Virkeligheden gaa efter, hvad der i Følge hans personlige Erfaring maa anses for det rigtige. Hvis der derfor i Befolkningen fremkommer en almindelig Opfattelse af, at Sukker er den store Forbrugsartikel, som man sætter mest Pris paa at faa lettet for Skat, vil jeg sige for mit Vedkommende: meget vel, saa lad os vælge den Artikel til at foretage Vættelsen paa. I tidligere Tid, naar vi have forhandlet om Toldreformer, har det været Kaffen, man har udpeget som den Artikel, man fortrinsvis ønskede at faa lettet, for mit Vedkommende er det ligegyldigt, hvilken Artikel man foretrækker. For saa vidt staar jeg ganske indifferent over for det hele Spørgsmaal. Hvad der er Hovedsagen for mig, det er, at man for at staffe Midler til at foretage en saadan Vættelse vil paalægge en ny Skat, som medfører et overordentlig heftigt Angreb paa en bestaaende Industri, der har samme Ret til at eksistere som enhver anden hæderlig Industri, og et Angreb paa et Forbrug, som det er lige saa tilladeligt og berettiget for Borgerne at foretrække som ethvert andet Forbrug. Der er ikke Stygge af Grund til at stille hverken Produktionen eller Forbruget af Ol anderledes end Produktionen og Forbruget af enhver anden almindelig Konsumartikel. Dette er min Hovedindvending mod Forslaget, og paa dette Punkt er der jo ikke stet nogen Forandring. Der er dog, maa jeg sige, et Punkt, paa hvilket jeg ikke kan andet end se et Fremstrid i Erkendelse fra Flertallets Side. Der er ikke længere Tale om, at denne Reform skulde være en Betingelse for at udvikle et stort og blomstrende Hævedbrug; at der derigennem skulde kunne staves en vigtig Eksportsforretning, aabnes en ny Erhvervskilde for Landet. Med andre Ord, den megen Tale om Sylltetøjet er forstummet. Dette er efter min Opfattelse et Fremstrid, det er altid et Fremstrid, naar man opgiver at benytte de rene Urimeligheder som Argument. Men dermed er ogsaa enhver Betragtning bortfalden, ud fra hvilken man kunde benævne

det, der her foreslaas med det imigrende Navn af økonomisk Reform. Hvad der her er Tale om, er ikke i fjerneste Maade en økonomisk Reform, i alt Fald ikke i den Forstand, hvori dette Ord ellers almindelig bruges, en Reform, som fremmer Erhvervslivet, skaber ny Afgang til Fortjeneste, nye Velstandskilder for Landet. Derpaa gaar dette Forslag ikke i ringeste Maade ud. Hvis dette Forslag har nogen økonomisk Virkning, er det kun den, at det tilintetgør Børdier, tilintetgør bestaaende Indtægter, men ikke, at det fremmer eller op hjælper nogen ny Industri. Man er altsaa nu, tør jeg antage, kommen til Erkendelse af, at hvad der her er Tale om, er slet og ret en Skatteomlægning og ikke andet, en Omflytning af en Del af de indirekte Statter, saaledes at man frigør nogle Konjumenter og til Gengæld belaster andre saa meget haardere. Det er da klart, at de, der vente at blive lettede, ere Tilhængere af Forslaget, medens de andre ere imod det. Nu forekommer det mig, at hvis der er noget Lovgivningsanliggende, i Henseende til hvilket den gamle Lovens Forfrist burde komme til Anvendelse, at man bør tale og dele sig til Rette, saa er det i en Sag som denne. Hvis der er noget Anliggende, hvor der med Føje kan gøres forskellige Opfattelser gældende, og hvor Lovgivningsmagten fornuftigvis maa søge at veje og forjone alle billige Krav, ikke forurette og ikke begunstige nogen særlig, saa er det i et stort og omfattende Stattespørgsmaal. Men beklageligvis maa man sige, at der maasse næppe nogen Sinde her i Landet har været ført en Diskussion om et Stattespørgsmaal med en saa liden Hensyntagen til, hvad der er billigt og retfærdigt, og med en saa lidenstabelig fastholden af det Standpunkt, man en Gang har stillet sig paa, som ved denne Lejlighed. Allerede fra første Færd er dette Forslag blevet blæst op til at skulle være noget enestaaende stort og fortreffeligt. Der er blevet støbt i Bajerer for det hele Landet over, i Pressen og paa offentlige Møder, og lige fra den første Dag er Svøben bleven spungen med villig Haand over Hovederne paa alle dem, der havde en afvigende Mening. Dette er meget uheldigt, og det fremkalder naturligvis Følelser af tilsvarende Art paa den modsatte Side. Jeg tror gerne, at de Herrer, der fra første Færd have kastet sig med saa stor Iver i Brechen for denne Sag, vel næppe have været sig selv bevidste, i hvilken Grad de ere optraadte paa en overmodig og udæskende Maade imod alle, der havde en modsat Opfattelse. Jeg tør sige, at den Tone, hvori